

2. Social challenges of contemporary psychiatry. URL: https://www.psychiatriki-journal.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=1376&Itemid=944&lang=en (date of access: 20.04.2024).

Гуменюк Вікторія Олегівна

здобувач ступеня вищої освіти бакалавр 102 н.г. «Психологія» ННПП НАВС

Науковий керівник:

Петрова Ганна Миколаївна,
доцент кафедри теорії, історії та філософії права ННПП НАВС, кандидат філософських наук

ФІЛОСОФСЬКІ ПОГЛЯДИ РОЛАНА БАРТА І СУЧАСНІСТЬ

Ролан Барт (1915–1980) – видатний французький філософ, літературний критик і семіотик. Його творчість стала основоположною для структуралізму та постструктуралізму, а ідеї вплинули на розвиток сучасної гуманітарної думки, зокрема на літературознавство, культурологію, філософію та комунікації.

Барт здобув освіту у Сорбонні, де вивчав літературу та класику. Протягом життя багато хворів, що сприяло формуванню його споглядального стилю мислення. Працював викладачем у Франції, Румунії, Єгипті, пізніше – у Школі вищих досліджень у соціальних науках та Колеж де Франс.

Однією з ключових концепцій Барта є «смерть автора», викладена в однойменному есе 1967 року, яка полягає у тому, що значення тексту не визначається намірами автора, а формується в процесі читання. Це означає, що читач стає активним учасником створення сенсу, а текст набуває багатозначності та відкритості для інтерпретацій; така позиція підкреслює важливість читача в процесі інтерпретації тексту та відкриває нові можливості для аналізу літературних творів.

У праці «Міфології» (1957) Барт аналізує повсякденні явища та об'єкти масової культури, розкриваючи, як вони набувають ідеологічного значення через міфи. Дослідник показує, що навіть звичайні речі, як-от реклама чи спорт, можуть слугувати засобами передачі домінуючих ідеологій, маскуючи їх під природні або очевидні істини; такий аналіз дозволяє розкрити приховані механізми впливу культури на свідомість суспільства.

У книзі «S/Z» (1970) Барт розробив п'ять кодів, які допомагають аналізувати текст (так звана «теорія тексту»): герменевтичний (загадки), акціональний (дії), семіотичний (коннотації), символічний (опозиції) та культурний (знання). Ці коди дозволяють глибше зрозуміти структуру та значення літературного твору, підкреслюючи його багатозначність та відкритість до інтерпретацій.

У своїй останній книзі - «Camera Lucida» (1980) Барт досліджує природу фотографії, вводячи поняття «студіум» і «пунктум». «Студіум» описує

загальний культурний зміст зображення, тоді як «пунктум» – це особистий, емоційний елемент, який «проколює» глядача, викликаючи глибокі переживання. Цей аналіз дозволяє зрозуміти, як фотографія впливає на глядача та які емоції вона викликає.

Творчість Ролана Барта – надзвичайно важливий внесок у розвиток сучасної філософії, літературознавства, культурології та семіотики; без перебільшення, мислитель змінив спосіб, у який ми сьогодні читаємо, інтерпретуємо й осмислюємо реальність. Він не просто аналізував тексти, мову й культуру, а пропонував нове мислення – мислення, яке бачить знаки там, де їх не помічали, і яке розкриває владу ідеологій, що приховані у звичних формах спілкування, реклами, моди чи літератури. Барт продумонстрував, що мова ніколи не є «невинною» – вона завжди щось формує, нав'язує, інтерпретує. Його ідея «смерті автора» стала справжнім переворотом у теорії літератури, адже змістила центр сенсу з автора на читача, відкривши двері до плюралізму інтерпретацій. Підхід філософа до тексту як до мережі значень, а не як до фіксованої істини, дав поштовх до розвитку постструктуралізму й сучасної культурної критики.

Список використаних джерел:

1. A Summary and Analysis of Roland Barthes «The Death of the Author». Interesting Literature. URL: <https://interestingliterature.com/2021/10/barthes-death-of-the-author-summary-analysis/>
2. Roland Barthes. Wikipedia. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Roland_Barthes
3. «Camera Lucida» by Roland Barthes. Summary and Explanations. URL: <https://aestheticsofphotography.com/camera-lucida-roland-barthes/>

Денисенко Дмитро Миколайович

здобувач ступеня вищої освіти бакалавр 207 н.г. «Правоохоронна діяльність» ННІПП НАВС

Науковий керівник:

Овчаренко Леся Валеріанівна,
професор кафедри економіко-правових дисциплін ННІПП НАВС, кандидат економічних наук, доцент

РОЛЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В ДОТРИМАННІ ПРАВОВИХ ЗАСАД КОНКУРЕНТНОЇ РОЗВІДКИ

Конкурентна розвідка в Україні набуває все більшого значення в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства в ринковому середовищі. Її правове регулювання охоплює низку нормативно-правових актів та наукових досліджень, що визначають межі та умови її здійснення. Фундаментальним для легітимності будь-якої діяльності з конкурентної розвідки є законність джерел